
Kailasavarnanam 1

कैलासवर्णनम् १

Document Information

Text title : Kailasavarnanam 1

File name : kailAsavarNanam1.itx

Category : shiva, shivarahasya

Location : doc_shiva

Transliterated by : Ruma Dewan

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : shrIshivarahasyam | mAheshvarAkhyaH prathamAMshaH | adhyAyaH 12 -
kailAsavarNanam | 4-83||

Latest update : December 17, 2023

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 20, 2023

sanskritdocuments.org

కైలాసవర్ణనమ్ ౧

(కైలాసోపనయనమ్ ౧)

స్కన్ధ ఉవాచ-

సర్వగస్యాపి దేవస్య మహాదేవస్య శూలినః ।

మహాకైలాసమిత్సుక్తం శివతత్వార్థవేదిభిః ॥ ౪ ॥

ఈశానగణముఖ్యస్య కైలాసం దక్షిణాశ్రమమ్ ।

అయం మునేఽమరేనద్రాణాం నివాసో మేరురున్నతః ॥ ౫ ॥

ప్రవిష్టష్టోడశాధస్తాద్ధ్వాత్రింశన్మూర్ధ్ని విశ్రుతః ।

వృషస్త్వమ్భమయో భాతి మహాకైలాససన్నిధౌ ॥ ౬ ॥

కైలాసాదపి పూర్వస్యాం పఞ్చాశచ్చ సహస్రకైః ।

యోజనైః ప్రాక్ష్మితో మేరుర్నానురగణాశ్రయః ॥ ౭ ॥

జ్వలజ్వలనసంకాశః కనకోత్తమపర్వతః ।

సహస్రయోజనోత్సేధం విధి మేరు సురాలయమ్ ॥ ౮ ॥

షట్పిఙ్గిః కథితో యోగీన్నూర్ధ్వాయామైకమూలతః ।

లక్షయోజనమానేన కైలాసో ధరణీధరః ॥ ౯ ॥

కులావలాస్సప్తశతం ప్రాకారపరిఘాస్తథా ।

ప్రాకారస్యాన్తరాలస్య సప్తద్వీపాస్ససాగరాః ॥ ౧౦ ॥

సప్తాబ్ధయస్సుధామ్బోధికల్లోలామలబీజితః ।

కోటియోజనమానేన కైలాసో భూధరో మహాన్ ॥ ౧౧ ॥

రాజతో రాజతేఽత్యన్తం పఞ్చాశ్చల్లక్షమానతః ।

సప్తపాతాలమూలాన్తస్సపతలోకాన్త ఉచ్చయః ॥ ౧౨ ॥

మహారాజతభూభాగశ్చన్ద్రకోటిసమప్రభః ।

నాగ్నిర్నవిధుర్నోసూర్యస్తత్రేజస్సద్దశో భువి ॥ ౧౩ ॥

చతుర్దశ మహాలోకానుచ్ఛాయశ్శిఖరైస్సయమ్ |
 మధ్యే సుధాసాగరస్య ఫేనమణ్ణోపమస్థితః || ౧౪||
 న హరో న హరిర్ధాతా మహేన్ద్రాద్యాశ్చ దేవతాః |
 న సుపర్ణోరగా యజ్ఞా న గన్ధర్వా దితేస్సుతాః || ౧౫||
 న వీక్షితం శక్నువన్తి కిమున్వర్గస్తుమజ్ఞాసా |
 తత్ప్రభాభిహతాలోకా హరాజహరిణో ద్విజ || ౧౬||
 తత్రేజసా ప్రతిహతాస్సూర్యేన్ద్రపవనానలాః |
 సుధాసాగరకల్లోలైః కైలాసస్పర్శవాయవః || ౧౭||
 పునన్తి లోకానఖిలాన్విష్ణుబ్రహ్మహరామరాన్ |
 సురాసురాణాం గమనం న తత్ర మనసాపి హి || ౧౮||
 న వేదవచనైశ్శక్యో మహాకైలాసపర్వతః |
 తల్లేశలేశమహిమాం కశ్యక్తో వక్తుమప్యణు || ౧౯||
 సహస్రవదనశ్శేషస్సహస్రాక్షోఽపి నేక్షతే |
 కిం పునర్మానవాః (కిమున్వర్నానతః) క్షుద్రా వరాకాస్తే సరాసురాః || ౨౦||
 శతం కులాచలా ముఖ్యాః ప్రాకారా ఇవ సంస్థితాః |
 మహద్భిరుచ్ఛితైశ్శక్యైఃకేచిద్దోపురవత్స్థితాః || ౨౧||
 తదన్తరన్తరాలేషు పరిఘాకృతయోఽబ్ధయః |
 తతోఽపి సప్తప్రాకారం శంభోరన్తర్గృహం పరమ్ || ౨౨||
 ప్రాకారభూతాస్తేశైలాస్తాఞ్చుణుష్వ ద్విజోత్తమ |
 కుముదః పారియాత్రశ్చ మైనాకః పూర్వదిగ్గతాః || ౨౩||
 దర్దరో మలయో విన్ద్యః పశ్చిమే యోగిపుంజవ |
 ఉదయాస్తాచలౌ ముజ్ఞా ఉత్తరస్యాం దిశిస్థితాః || ౨౪||
 నీలోదక్షిణకైలాసోహిమవాన్దక్షిణేస్థితః |
 విగాహ్యోవహితాస్సూర్యేచ్ఛాభిభిస్సర్వతోదిశమ్ || ౨౫||
 ద్వీపాబ్ధయస్తే పరిఘాస్సప్తనపైవ పర్వతాః |
 తదన్తరాన్తరాలేషు విహరన్తి దివోకసః || ౨౬||
 గన్ధర్వాప్సరసస్సిద్ధానాగయజ్ఞాస్సుపర్ణకాః |

కిన్నరాః పురుషాఃపుణ్యావిద్యాధరసచారణాః ॥ ౨౭ ॥

మునయో గణసంఖ్యశ్చ నానాభూమైకభూమయః ।

తతోఽపి విష్ణుబ్రహ్మవిద్యా ఈశానా రుద్రమూర్తయః ॥ ౨౮ ॥

విహరన్తి పతోమ్భోధిప్రాకారవరమాశ్రితాః ।

స్వాదూదకాబ్ధితీరే చ తతోఽపి ప్రమథాధిపాః ॥ ౨౯ ॥

తతోఽపి రత్నప్రాకారో దశసాహస్రయోజనః ।

తద్రత్నకాన్తిధారాభిర్మణ్ణితం భువనత్రయమ్ ॥ ౩౦ ॥

మత్తకోకిలనేత్రాభస్తత్రాస్తేరత్నపర్వతః ।

శతయోజనకోచ్ఛాయః పద్మరాగనగోత్తమః ॥ ౩౧ ॥

మయాఖమాలావితతన్మయాఖతిరస్కృతః ।

చన్ద్రకాన్తమణిప్రోద్యత్ప్రాకారోఽస్తి తదన్తరా ॥ ౩౨ ॥

పఞ్చాశతం సహస్రఞ్చ యోజనాయామతో ద్విజ ।

సోమాచ్ఛశతపీయూషనిర్మధారాసమన్వితః ॥ ౩౩ ॥

తత్కాన్తిసారధారాభీ రఞ్జితాస్తత్ర భూమయః ।

హిమసారమహాతారధారావ్యాపినగోత్తమః ॥ ౩౪ ॥

దశసాహస్రమానేన తత్రాస్తే హిరకో హ్యగః ।

ఇన్ద్రనీలామలమణిప్రాకారోఽస్తి తదన్తరే ॥ ౩౫ ॥

పఞ్చాశతోఽపి మానేన నీలనీలోత్పల్ల్యుతిః ।

తన్నైల్యగర్భసౌన్దర్యధారాధీరైకభూమయః ॥ ౩౬ ॥

తత్రాస్తి పర్వతవరశ్చేన్ద్రనీలశిలోచ్ఛయః ।

నీలనీరదసంశ్లిష్టవిద్యుల్లేఖాన్వితఫవిః ఈల్ ౩౭ ॥

దశసాహస్రవిస్తారః పరిణాహేఽపి తాదృశః ।

హరిన్మణీన్ద్రప్రవరభాకారోఽస్తి తదన్తరా ॥ ౩౮ ॥

తన్మణీన్ద్రప్రభాభాసిహరితా ఏవ భూమయః ।

ప్రమాలపర్వతస్తత్ర వింశత్సాహస్రమున్నతః ॥ ౩౯ ॥

బిమ్బామలలసత్కాన్తికాన్తో భూధరనాయకః ।

తదన్తరేఽపి ప్రాకారో గోమేదమణికల్పితః ॥ ౪౦ ॥

త్రింశత్సాహస్రమానేన మధుపిఙ్గలనుస్తరః ।
 తత్రోచ్ఛుః పర్వతో విప్ర కురువిస్తమణిప్రభః ॥ ౪౧॥
 పక్షసంఖ్యాసహస్రాణాం శిఖరరైశ్చాపి తాదృశః ।
 తస్యాస్తరేఽపి ప్రాకారః పుష్పరాగశిలాశ్చితః ॥ ౪౨॥
 చత్వారింశత్సహస్రాణాం యోజనోన్నతమానతః ।
 తస్యామలచవిగణైస్సదృశాస్తత్ర(శామల) భూమయః ॥ ౪౩॥
 తత్రాపి భూధరశ్రేష్ఠో ముక్తామణిశత్రైశ్చితః ।
 ఉన్మత్తాఖుభుజోత్తుఙ్గలోచనామలసభవిః ॥ ౪౪॥
 తదస్తరా త్విషాకారవింశత్సాహస్రమానతః ।
 తత్త్విషా చాభితస్సర్వపీఠీభూతదిగస్తరః ॥ ౪౫॥
 (తత్త్విషభి(ప్రభాభి)స్తతః సర్వపీఠీభూతదిగస్తరః) ॥ ౪౫॥
 వైడూర్యానేకనూత్రాచ్ఛధారారసవిజృమ్భితాః ।
 (వైడూర్యాత్మకసత్వోధధారారసవిజృమ్భితాః ।)
 భూమయస్తత్ర శోభన్తే విస్మయానాం స్మయప్రదః ॥ ౪౬॥
 తత్రాస్తి పర్వతవరో నవరత్నయుతభవిః ।
 క్వచిన్మరకతస్వచ్ఛలహారీహారితాకృతిః ॥ ౪౭॥
 క్వచిద్విద్రుమసక్కేశస్సన్ధ్యాఘననిభః క్వచిత్ ।
 క్వచిద్ధీరకజాత్యచ్ఛఫలమూలసమభవిః ॥ ౪౮॥
 క్వచిద్వైడూర్యసూత్రోత్థభాభాసితదిగస్తరః ।
 ఉన్మత్తకోకిలాక్షాభకురువిస్తనిభః క్వచిత్ ॥ ౪౯॥
 పుష్పరాగసరాగోద్యద్రాగరక్తోఽరుణః క్వచిత్ ।
 తృణగ్రాహిమహాసీలసీలిమ్నా చ నభోపమః ॥ ౫౦॥
 క్వచిద్గోమేదకాపారమధుధారాసమభవిః ।
 (క్వచిద్గోమేదకస్ఫారమధుధారాసమచ్ఛవిః ।)
 ముక్తాకాన్తినిరస్కారిశ్శక్తైర్మల్యభాయుతః ॥ ౫౧॥
 స్వచ్ఛాచ్ఛస్ఫటికోపాస్తభిమ్బితాఖిలదిక్తటః ।
 నానారాగమయూఖౌఘశ్చేన్ద్రవాపనిభః క్వచిత్ ॥ ౫౨॥
 తత్రాస్తి మణ్ణపవరం నానాచిత్రవిచిత్రమ్ ।

పద్మరాగమణిస్తమ్భస్తమ్భపీఠమనోహరమ్ || ౫౩ ||
 సిహ్మశార్దూలశరభగజహంసశుకాకృతిః |
 వ్యాలిశుణ్ణానలిన్యాదిచిత్రచిత్రవిస్మయమ్ || ౫౪ ||
 పక్షికరత్నసంక్లృప్తనీలోఽఘ్రాయైకభాసురమ్ |
 పక్షిశస్త్రస్థమ్భసాహస్రైర్నవరత్నపరిష్కృతైః || ౫౫ ||
 ఆపాదపీఠజశ్లక్షగోపానసిసుభిత్తికమ్ |
 స్వచ్ఛాదర్శతలప్రాయభూమిభాగైకరజ్జోతమ్ || ౫౬ ||
 తత్రస్తమ్భప్రభాజ్యోత్సాన్నప్రభాకరశతప్రభమ్ |
 నసూర్యచన్ద్రౌ భానేతే వహినక్షత్రవిద్యుతః || ౫౭ ||
 తిరస్కృతాః ప్రభాస్తత్ర న రాత్రిర్న దివాక్వచిత్ |
 ఏవం లక్షస్తమ్భయుక్తామణ్ణపాస్త్రకల్పితః || ౫౮ ||
 పర్యన్తగోపురోత్పల్లరత్నసౌధాయుతైర్వృతః |
 సహస్రలక్షఫలకైస్సమ్భకుమ్భైర్భ్యుతో మునే || ౫౯ ||
 గోపురాణాం ప్రమాణస్తు మనసాపి న శక్యతే |
 నానారుద్రావతారాదిమణికహిపితవిగ్రహాః || ౬౦ ||
 మూర్తయో దేవదేవస్య దేవ్యా వాహనసంయుతాః |
 స్కన్ధహేరమ్భనస్థినాం సప్తలోకాన్తముచ్చితాః || ౬౧ ||
 గోపురాణాన్తలైర్ద్వివ్యైర్విస్తారాయామలక్షకమ్ |
 లిङ్గోద్భవస్తతః పార్శ్వైర్వృషవాహస్తతః పరమ్ || ౬౨ ||
 సిన్ధురత్వకృరీపీతః క్వచిత్సామృత్సప్తకః |
 స్కన్ధహేరమ్భసహితః క్వచిద్ధణగఙ్గైర్వృతః || ౬౩ ||
 ఉమాధవిగ్రహశ్చాపి నృత్తాబోపయుతః క్వచిత్ |
 వామాఙ్గదక్షిణాఙ్గోద్వజ్జనార్దనవిధిః క్వచిత్ || ౬౪ ||
 దేవీపరిణయాకారః క్వచిద్భిక్షాటనాకృతిః |
 శూలాసక్తకరశ్చాపి మృగపాణిః పురాదిహో || ౬౫ ||
 అన్తకాసురసంహారో దక్షిణామూర్తిరూపధృక్ |
 ముసీనాం జ్ఞానదస్సిద్ధిచిన్మూద్రాపరిచిన్హితః || ౬౬ ||

తత్పూర్వ(ర్ష)వామదేవాద్యా ఈశానాఘోరసంజ్ఞాకాః ।
 బాలేన్ద్రముకుటాస్సర్వే కపర్దవరశోభితాః ॥ ౬౭ ॥
 రత్నాభరణభూషాఢ్యా మూర్తయశ్శక్కరస్య హి ।
 దిక్పాలపాలికాభిశ్చ తత్తద్రాగమణీప్రభాః ॥ ౬౮ ॥
 కల్పితాః పరమేశేనశివలీలావిచిత్రితాః ।
 పర్వస్తస్ఫటికాభిశ్చ వృషా నీలవిలోచనాః ॥ ౬౯ ॥
 మహాశ్శక్తికమకుటఘణ్ణామణివిభూషణాః ।
 గోపురోర్ధ్వగతాస్సర్వే మహాహీరకశ్శక్తకాః ॥ ౭౦ ॥
 ప్రాకారరాజద్వైపభా మహార్హమణికల్పితాః ।
 తలనాం కోటిభిశ్చాపి గోపురాణాం ప్రకల్పనైః ॥ ౭౧ ॥
 గోపురాగ్రమహారత్నకలశైస్త్వక్తతారకైః ।
 దోధూయమానోచ్ఛలితసమీరణపతాకకాః ॥ ౭౨ ॥
 తత్రగర్భగ్రహం శమ్భోర్నవరత్నాన్వితోజ్వలమ్ ।
 తత్రాస్తి మణిపీఠోద్యచ్ఛస్రస్ఫటికసమ్భవమ్ ॥ ౭౩ ॥
 మహాలింగమృహాకారం రత్ననాగఫణాన్వితమ్ ।
 మహారత్నవనే జాతపుల్లమాలావిభూషితమ్ ॥ ౭౪ ॥
 సువర్ణఖచితానేకబిల్వచమ్పకపూజితమ్ ।
 శమ్భునా చ మహాదేవ్యా లోకానుగ్రహకామ్యయా ॥ ౭౫ ॥
 సమర్చితం త్రికాలేషు ప్రదోషేషు విశేషతః ।
 తత్రస్థరత్ననిర్యాతకాన్తిభిర్దీపితస్తదా ॥ ౭౬ ॥
 తత్రాతోద్యాని కుర్వన్తి గణాశ్శమ్భోర్మహాత్మనః ।
 కాహలీమురజాపారమడ్డుడిణ్ణిమజర్హరాః ॥ ౭౭ ॥
 శక్తిమద్దలభేర్యశ్చ నిస్సాణాః పటహానకాః ।
 గోముఖాస్సస్త్రిపాతాలావేణువీణావి(ని)నాదితాః ॥ ౭౮ ॥
 రుద్రకన్యాసహస్రాణి నాట్యం కుర్వన్తి తత్ర హి ।
 హావభావమనోజ్ఞాని పేశలాలాపవన్తి ॥ ౭౯ ॥
 యోవనోన్మదధారాణి రణితాఙ్ఘ్రిజనూపురైః ।

కవ్వణద్రత్నజటాటంకకపోలామలసచ్చవి || ౮౦||

ధూపామోదైకబహులగన్ధగన్ధాయితా దిశః |

నన్దిప్రోత్సారితగణాస్తత్రాస్తే శక్జురోఽమృతయా || ౮౧||

పూజితన్తం మహాలింగం పశ్యన్తైస్సుపూజితమ్ |

రుద్రకన్యాకరాజ్ఞోత్థనఖకవ్వణనఘట్టితమ్ || ౮౨||

తస్మిముఖోత్థగన్ధర్వగానం శ్రుణ్వన్నదామృతయా ||

శివ శివ శివ శమోభా చన్ద్రమౌలేఽమలాత్మన్

హర హర గురుభారం శామృభావాన్ దయస్వ |

(హర హర గురుభారం సామృ శమోభా మోదయస్వ |)

వితర పరముక్తిం సంసృతిర్మా కదాచిద్భవతు

భవభవాభేతారకం త్వాం ప్రపన్నః || ౮౩||

|| ఇతి శివరహస్యాన్తర్గతే మాహేశ్వరాఖ్యే కైలాసవర్ణనమ్ ||

- || శ్రీశివరహస్యమ్ | మాహేశ్వరాఖ్యః ప్రథమాంశః | అధ్యాయః ౧౨ - కైలాసవర్ణనమ్ | ౪-౮౩||

- .. shrIshivarahasyam . mAheshvarAkhyah prathamAMshaH . adhyAyaH 12 - kailAsavarNanam . 4-83..

Notes:

Skanda స్కందః upon being inquired by Jaigīṣavya జైగీషవ్య, give to him an overview of the Mount Kailāsa కైలాస శైల - The Abode of Śiva శివ.

Śivarahasyam Aṃśaḥ-1 (Māheśvarākhyā) శివరహస్యమ్ అంశః-౧ (మాహేశ్వరాఖ్య) has several descriptions about Mount Kailāsa కైలాస శైల and Śiva శివ. Selected verses from some of the chapters are presented here.

Encoded and proofread by Ruma Dewan

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

